

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 244 | Datum 17-23 februari

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 378 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

21 februari: De Turkse autoriteiten arresteren 353 mensen, waaronder zakenpartners en werknemers van de Maydonoz Döner-keten, als onderdeel van het harde optreden tegen vermeende aanhangers van de Gülen-beweging. Ze benoemen een overheidstrustee voor het bedrijf, een stap die critici zien als onderdeel van de systematische inbeslagname door Turkije van particuliere bedrijven die zogenaamd met de beweging verbonden zijn.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

18 februari: Bijna 400 mensen, waaronder 55 minderjarigen, zijn vastgehouden tijdens protesten tegen de verwijdering van burgemeester Abdullah Zeydan van de gemeente Van, met berichten over mishandeling tijdens hechtenis.

21 februari: Het gouverneurskantoor van Kars kondigde op 20 februari 2025 een verbod van tien dagen aan op alle demonstraties, inclusief persverklaringen, bijeenkomsten, marsen, hongerstakingen, sit-ins, bijeenkomsten, het opzetten van stands of tenten, het uitdelen van folders en het ophangen van spandoeken, evenals het beperken van de in- en uitreis van voertuigen die dergelijke activiteiten ondersteunen tussen 21 februari en 2 maart 2025.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

Februari: Turkse aanklagers eisen gevangenisstraffen van vier tot veertien jaar tegen journalisten en leidinggevenden van Halk TV vanwege het uitzenden van een telefonisch interview met de door de rechtbank aangestelde deskundige, die de burgemeester van Istanbul, Ekrem İmamoğlu, beschuldigde van vooringenomenheid jegens de oppositie.

17 februari: Mehmet Türkmen, hoofd van de United Textile, Leather, and Shoe Workers' Union (BİRTEK-SEN), werd op 17 februari in Antep gearresteerd op beschuldiging van "schending van de vrijheid van werken en arbeid" en "aanzetten tot het plegen van een misdrijf" naar aanleiding van posts op sociale media die verband hielden met protesten van textielarbeiders.

18 februari: Journalist Özlem Gürses wordt geconfronteerd met een aanklacht door het hoofdopenbaar ministerie van Istanbul wegens "het beledigen van staatsinstellingen en organen" vanwege haar opmerkingen over de politieke ontwikkelingen en aanhoudende conflicten in Syrië in een YouTube-uitzending.

20 februari: De Hoge Raad voor Radio en Televisie (RTÜK) legt administratieve boetes op aan SZC TV voor de uitspraken in het programma 'Monetair Beleid' en aan NOW TV, SZC TV, TELE 1 en Halk TV voor de nieuwsberichten over Serdar Öktem, die werd gearresteerd tijdens het proces over de moord op Sinan Ateş.

21 februari: De Turkse bergbeklimmer en AKUT-oprichter Nasuh Mahruki krijgt een voorwaardelijke straf van bijna een jaar wegens "het verspreiden van desinformatie" nadat hij kritiek had geuit op de verkiezingsveiligheid op sociale media.

VRIJHEID VAN GODSDIENST

21 februari: Cuma Erçe, voorzitter van de Pir Sultan Abdal Culturele Vereniging (PSAKD), wordt onderzocht wegens het naar verluidt 'verspreiden van verkeerde informatie', 'het aanzetten tot haat' en 'het beledigen van een openbare instelling' nadat hij kritiek had geuit op het aan de overheid gelieerde directoraat Alevi-Bektashi vanwege het bevorderen van gendersegregatie, in wat hij omschreef als een poging om alevitische stemmen te onderdrukken.

MENSENRECHTENVERDEDIGERS

19 februari: Het Turkse Hoogerechtshof bevestigt de vrijspraak van de eindbeklaagde in het Büyükada-proces, waarmee een einde komt aan de acht jaar durende zaak waarin de Turkse media en de regering elf mensenrechtenverdedigers meedogenloos aanvielen met beschuldigingen van terrorisme.

21 februari: De Turkse mensenrechtenverdediger en forensisch arts Şebnem Korur Fincancı wordt vrijgesproken van beschuldigingen van "het publiekelijk beledigen van de Turkse staat" nadat hij beweerde dat de ontvoerde gevangene Orhan İnandı tekenen van marteling vertoonde.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

17 februari: Aanklagers van Istanbul eisen tot vijf jaar gevangenisstraf en een politiek verbod voor de leider van de Overwinningspartij, Ümit Özdağ, vanwege opmerkingen waarin de regering van president Erdoğan wordt vergeleken met de kruistochten, waarbij hem wordt beschuldigd van "het publiekelijk beledigen van de president", terwijl hij nog steeds gevangen zit op afzonderlijke beschuldigingen van het aanzetten tot haat.

19 februari: De hoogste rechterlijke instantie van Turkije, de Raad van Rechters en Aanklagers (HSK), startte een onderzoek naar rechter Fatih Kapan omdat hij de vrijlating had bevolen van de beroemde manager Ayşe Barım. Dit werd beschouwd als een duidelijk bewijs van controle van de overheid over de rechterlijke macht.

22 februari: Het hoofdofficier van justitie van Istanbul heeft strafrechtelijke aanklachten ingediend tegen de voorzitter van de Istanbulse Orde van Advocaten, İbrahim Kaboğlu, en tien bestuursleden. Ze eisen een gevangenisstraf van maximaal twaalf jaar vanwege hun oproep om het internationaal humanitair recht te handhaven na de moord op twee Koerdische journalisten in Syrië.

KOERDISCHE MINDERHEID

18 februari: De Turkse autoriteiten escaleerden hun harde optreden tegen de pro-Koerdische oppositie en arresteerden 52 politici, journalisten en kunstenaars tijdens ochtendaanvallen in tien provincies als onderdeel van een operatie gericht tegen het Democratische Volkscongres (HDK).

20 februari: De toegang tot de website van het Mezopotamya Agency (MA) en het X-account van JINNEWS is in Turkije geblokkeerd als gevolg van een nieuwe golf van censuur gericht op de Koerdische media.

21 februari: Mehmet Alkan, de co-burgemeester van Kağızman, wordt veroordeeld tot zes jaar en drie maanden gevangenisstraf op beschuldiging van terrorisme in een proces dat wordt bekritiseerd als politiek gemotiveerd. Zijn ontslag zal naar verwachting worden gevolgd door de benoeming van een regeringstrustee.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

20 februari: De gevangenisbevolking in Turkije is in zeven maanden tijd met ruim 50.000 toegenomen en heeft nu 392.456 gevangenen bereikt – 30 procent meer dan de capaciteit – terwijl de overbevolking verergert door massaarrestaties en wijdverbreide voorlopige hechtenis.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

19 februari: Zes migranten verdronken en 27 anderen werden gered toen hun boot zonk voor de westkust van Turkije, nabij İzmir, wat opnieuw een dodelijk incident markeerde op de gevaarlijke migratieroute naar Griekenland.